EUROPOS
KOMISIJA

Briuselis, 2020 06 25
COM(2020) 263 final

KOMISIJOS ATASKAITA

2018 m. metinė Europos Sąjungos naftos ir dujų operacijų jūroje saugos ataskaita

Turinys

1. ĮVADAS 2
2. TEISINIS PAGRINDAS 3
3. METODIKA IR IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ GAUTA INFORMACIJA 3
4. EUROPOS SĄJUNGOS JŪRINIS NAFTOS IR DUJŲ SEKTORIUS 4
4.1. Įrenginiai ir gavyba 4
4.2. Patikros jūroje, tyrimai, vykdymo užtikrinimo veiksmai ir reglamentavimo sistema 8
5. INCIDENTŲ DUOMENYS IR JŪROJE VYKDOMŲ OPERACIJŲ SAUGOS VEIKSMINGUMAS 9
6. IŠVADOS 12

1. ĮVADAS

Po ankstesnių 2016 ir 2017 m. ataskaitų ši Europos Komisijos ataskaita skirta Europos Sąjungos (ES) naftos ir dujų operacijų jūroje saugai 2018 m.

Šios ataskaitos teisinis pagrindas yra 2013 m. birželio 12 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyva 2013/30/ES[1] dėl naftos ir dujų operacijų jūroje saugos, kuria iš dalies keičiama Direktyva 2004/35/EB (Operacijų jūroje saugos direktyva). Šio teisės akto tikslas – pasiekti aukštą naftos ir dujų operacijų jūroje saugos lygį, kuris būtų naudingas darbuotojams, aplinkai, jūroje esančioms platformoms ir įrangai bei ekonominei veiklai, kaip antai žvejybai ir turizmui Direktyvos nuostatos, įgyvendinamos valstybių narių, padės: i) užkirsti kelią didelėms avarijoms, ii) sumažinti incidentų skaičių ir iii) užtikrinti veiksmingus tolesnius su avarijomis ir incidentais susijusius veiksmus siekiant sušvelninti jų padarinius.

Kaip ir ankstesnių ataskaitų, šios metinės ataskaitos tikslas yra: i) pateikti duomenis apie ES esančių įrenginių skaičių ir tipą ir ii) teikti informaciją apie incidentus ir jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų saugos veiksmingumo vertinimą. Tendencijų analizė po kiekvienos naujos ataskaitos taps reikšmingesnė. Be to, metinėse ataskaitose bus registruojamas valstybių narių jūroje vykdomų naftos ir dujų operacijų saugos veiksmingumas.

Ši ataskaita pagrįsta valstybių narių pateiktomis metinėmis ataskaitomis ir duomenimis, kaip reikalaujama pagal Operacijų jūroje saugos direktyvą. Komisija gavo Airijos, Bulgarijos, Danijos, Graikijos, Ispanijos, Italijos, Jungtinės Karalystės, kuri 2018 m. dar buvo ES valstybė narė, Kipro, Kroatijos, Lenkijos, Nyderlandų, Prancūzijos, Rumunijos ir Vokietijos duomenis. Dauguma įrenginių yra Šiaurės jūroje ir Atlanto vandenyne (380 įrenginių), 166 įrenginiai yra Vidužemio jūroje, 8 – Juodojoje jūroje ir 2 – Baltijos jūroje.

2018 m. valstybių narių kompetentingos valdžios institucijos patikrino 318 jų jurisdikcijai priklausančių jūrinių įrenginių. Po tam tikrų incidentų ataskaitiniu laikotarpiu tyrimus atliko trys valstybės narės (Jungtinė Karalystė, Danija ir Nyderlandai). Jungtinė Karalystė atliko 41 tyrimą, susijusį su saugos ir aplinkosaugos problemomis, ir 5 didelių avarijų tyrimus. Danija atliko 3 tyrimus, susijusius su saugos ir aplinkosaugos problemomis (didelių avarijų tyrimų neatlikta), Nyderlandai – vieną didelių avarijų tyrimą (tyrimų, susijusių su saugos ir aplinkosaugos problemomis, neatlikta).

Iš valstybių narių pateiktų duomenų, konkrečiai susijusių su avarijų, apie kurias pranešta, skaičiumi ir sunkumu pagal įrenginių skaičių, matyti, kad Europos jūrų sektoriaus saugos padėtis, palyginti su praėjusiais dvejais metais, pastebimai suprastėjo, todėl valstybių narių kompetentingos institucijos turės imtis tolesnių veiksmų.

[1] OL L 178, 2013 m. birželio 28 d., p. 66.

2. TEISINIS PAGRINDAS

Vadovaudamasi Operacijų jūroje saugos direktyvos 25 straipsniu, Komisija turi skelbti metinę naftos ir dujų operacijų jūroje saugos ir poveikio aplinkai ataskaitą, remdamasi valstybių narių pateikta informacija. Kasmet iki birželio 1 d. valstybės narės privalo pateikti Komisijai metinę ataskaitą, į kurią turi būti įtraukta Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedo 3 dalyje nurodyta informacija.

Metinėse ataskaitose, kurias valstybės narės turi pateikti pagal 25 straipsnį, pateikiama bent tokia informacija:

a) įrenginių skaičius, amžius ir vieta;
b) visi vykdymo užtikrinimo veiksmai ar apkaltinamieji nuosprendžiai, taip pat atliktų patikrų ir tyrimų skaičius ir pobūdis;
c) duomenys apie incidentus pagal 23 straipsnyje nustatytą bendrą duomenų pateikimo sistemą;
d) visi esminiai jūroje vykdomos veiklos reguliavimo sistemos pakeitimai;
e) naftos ir dujų operacijų jūroje veiksmingumas.

Reikalaujamą informaciją valstybės narės privalo paskelbti iki metų, einančių po ataskaitinio laikotarpio, birželio 1 d. (pvz., iki 2019 m. birželio 1 d. už 2018 m.).

Jos turi teikti ataskaitas naudodamos 2014 m. spalio 13 d. Komisijos įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1112/2014 nurodytą bendrą formą[2]. Šiame įgyvendinimo reglamente nustatyta bendra dalijimosi informacija apie didelių pavojų rodiklius forma, skirta jūroje esančių naftos ir dujų įrenginių operatoriams bei savininkams. Jame taip pat nustatyta bendra valstybių narių informacijos apie didelių pavojų rodiklius skelbimo forma. 2015 m. lapkričio 25 d. Komisijos rekomendaciniame dokumente[3] pateikta papildomos konkrečios informacijos apie įgyvendinimo reglamentą ir paaiškinta, kaip naudoti ataskaitų teikimo formą.

3. METODIKA IR IŠ VALSTYBIŲ NARIŲ GAUTA INFORMACIJA

Pagal Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedo 3 dalį valstybės narės turi pateikti aiškiai apibrėžtą informaciją apie incidentus jų jūriniame naftos ir dujų sektoriuje, naudodamos Įgyvendinimo reglamente (ES) Nr. 1112/2014 nurodytas formas. Į teikiamus duomenis turi būti įtraukta informacija apie ES esančius jūrinius naftos ir dujų įrenginius, kaip antai įrenginių skaičius, tipas, amžius ir vieta. Valstybių narių ataskaitose taip pat turi būti pateikta informacija apie: i) patikrų jūroje, tyrimų ir vykdymo užtikrinimo veiksmų, kurių imtasi, skaičių, ii) incidentų skaičių pagal kategorijas ir iii) sužalojimų skaičių.

Be atskirų valstybių narių duomenų, Komisija taip pat įvertino jūrų regionų saugos veiksmingumą. Šiuo tikslu Komisija priskiria: i) Vokietiją, Daniją, Prancūziją, Jungtinę Karalystę, Airiją ir

[2] OL L 302, 2014 m. spalio 22 d., p. 2.
[3] https://euoag.jrc.ec.europa.eu/files/attachments/2015_11_25_implementing_regulation_guidance_document_final.pdf.

Nyderlandus Šiaurės jūros ir Atlanto vandenyno regionui; ii) Ispaniją, Graikiją, Kroatiją, Kiprą, Italiją ir Maltą – Vidužemio jūros regionui;

iii) Bulgariją ir Rumuniją – Juodosios jūros regionui,

iv) Latviją ir Lenkiją – Baltijos jūros regionui.

Rengdama metinę 2018 m. ataskaitą, Komisija naudojosi Bulgarijos, Kroatijos, Kipro, Graikijos, Prancūzijos, Nyderlandų, Danijos, Vokietijos, Airijos, Italijos, Lenkijos, Rumunijos, Ispanijos ir Jungtinės Karalystės pateikta informacija. Kitos valstybės narės nevykdė aktyvios veiklos jūriniame naftos ir dujų sektoriuje arba nepateikė šiai ataskaitai svarbios informacijos.

Išskyrus Jungtinę Karalystę, visos valstybės narės, vykdančios naftos ir dujų operacijas jūroje, pateikė išsamius duomenis apie visus savo įrenginius. Kita vertus, Jungtinė Karalystė tam tikrose savo ataskaitos dalyse pateikė informaciją tik apie įrenginius, kurių atžvilgiu reguliavimo institucijos atliko rizikos vertinimo dokumentų peržiūrą (taip pat žr. Operacijų jūroje saugos direktyvos 42 straipsnio 2 dalį). Tai reiškia, kad Jungtinės Karalystės pateikta informacija apie tyrimus, vykdymo užtikrinimo veiksmus, incidentų duomenis ir operacijų jūroje saugos veiksmingumą apima dalį įrenginių, kurių skaičius nuolat augo 2018 m. pirmąjį pusmetį. Pradžioje, 2018 m. sausio mėn., nurodytas numatomas įrenginių skaičius buvo 139, o pabaigoje, nuo 2018 m. liepos 19 d., – 191. Tą dieną baigėsi visiems įrenginiams galiojęs pereinamasis laikotarpis.

4. EUROPOS SĄJUNGOS JŪRINIS NAFTOS IR DUJŲ SEKTORIUS

4.1. Įrenginiai ir gavyba

Didžioji dauguma jūrinių įrenginių[4] ES vandenyse įrengta Šiaurės jūroje (žr. 1 lentelę), ypač Jungtinės Karalystės ir Nyderlandų išskirtinėse ekonominėse zonose (jie apytikriai sudaro atitinkamai 34 proc. ir 28 proc. visų ES vandenyse esančių jūrinių įrenginių). Vidužemio jūroje aktyviausia valstybė narė yra Italija (turi 25 proc. visų įrenginių ES vandenyse), antroje vietoje – Kroatija. Juodosios jūros regione Rumunija turi įsitvirtinusį naftos ir dujų operacijų jūroje sektorių, o Bulgarija tęsė angliavandenilių žvalgybos veiklą jūroje, tačiau jų gavyba, turint vos vieną įrenginį, yra labai ribota. Remiantis ataskaitomis, kurias pateikė prie Baltijos jūros krantų įsikūrusios valstybės narės, šiame regione jūrinių įrenginių turi tik Lenkija. Iš viso pranešta apie 556 gavybos ir gavybai neskirtus įrenginius ES vandenyse 2018 m., o tai dviem įrenginiais daugiau nei 2017 m., nors keleto įrenginių eksploatavimas buvo nutrauktas[5].

[4] Mobilieji gręžimo įrenginiai atviroje jūroje 4.1 skirsnyje nėra analizuojami.
[5] Išsamesnę informaciją rasite 4.1 skyriuje.

1 lentelė. Stacionarieji įrenginiai 2018 m. sausio 1 d. Įrenginio tipas pagal regioną ir valstybę narę

Regionas / šalis		Įrenginio tipas(*)				
		SŽĮ	SNG	PGĮ	PNĮ	Iš viso
Baltijos jūra		1	0	0	1	2
	Lenkija	1	0	0	1	2
Juodoji jūra		7	0	0	1	8
	Bulgarija	0	0	0	1	1
	Rumunija	7	0	0	0	7
Vidužemio jūra		16	0	3	147	166
	Kroatija	2	0	0	18	20
	Graikija	1	0	0	1	2
	Italija	12	0	3	126	141
	Ispanija	1	0	0	2	3
Šiaurės jūra ir Atlanto vandenynas		143	0	23	214	380
	Danija	10	0	0	20	30
	Vokietija	2	0	0	0	2
	Airija	1	0	0	1	2
	Nyderlandai	48	0	0	107	155
	Jungtinė Karalystė	82	0	23	86	191
Iš viso		167	0	26	363	556

(*) SŽĮ – stacionarieji įrenginiai, kuriuose dirba žmonės; SNG – stacionarieji ne gavybos įrenginiai; PGĮ – plūduriuojantys gavybos įrenginiai; PNĮ – (paprastai) neprižiūrimi įrenginiai.

2018 m. pranešta apie 13 įrenginių ES vandenyse, kurių eksploatavimas buvo nutrauktas: 12 Jungtinėje Karalystėje ir vieną Italijoje. Tais pačiais metais pranešta apie vieną naują stacionarųjį įrenginį, kurį pradėta eksploatuoti Nyderlanduose. Be to, kai kurių valstybių narių ataskaitų teikimo metodų pakeitimai taip pat prisidėjo prie įrenginių, apie kuriuos pranešta, skaičiaus pokyčio, palyginti su praėjusiais metais[6].

Daugiau kaip pusė ES vandenyse esančių jūrinių įrenginių pradėti eksploatuoti 1980–2000 m. Nuo 2010 m. naujų gavybos įrenginių plėtra pastebimai sumažėjo Šiaurės jūroje ir Atlanto vandenyne bei Vidužemio jūroje (2 lentelė).

2 lentelė. ES vandenyse esančių įrenginių skaičius pagal eksploatavimo pradžios dešimtmetį ir pagal regioną

Statybos metai	**Regionas**				
	Baltijos jūra	**Juodoji jūra**	**Vidužemio jūra**	**Šiaurės jūra ir Atlanto vandenynas**	**Iš viso ES**
1950–1959 m.	0	0	0	4	**4**
1960–1969 m.	0	0	7	21	**28**
1970–1979 m.	0	0	14	41	**55**
1980–1989 m.	0	2	53	82	**137**
1990–1999 m.	1	3	42	119	**165**
2000–2009 m.	1	3	40	70	**114**
2010–2019 m.	0	0	10	43	**53**
2020–2029 m.	0	0	0	0	**0**
Iš viso ES	**2**	**8**	**166**	**380**	**556**

[6] Nors buvo nutrauktas 13 įrenginių eksploatavimas ir pradėta eksploatuoti tik vieną naują įrenginį, bendras įrenginių skaičius išaugo dviem vienetais. Jei visi pateikti duomenys yra teisingi, įrenginių skaičius turėjo sumažėti 12 vienetų.

Didžiausia ES vidaus naftos ir dujų dalis (maždaug 94 proc.) išgaunama Šiaurės jūroje ir Atlanto vandenyne (3 lentelė). Prie šio rezultato neabejotinai daugiausia prisideda Jungtinė Karalystė, antroje vietoje – Nyderlandai, o trečioje – Danija. Vidurželio jūroje aktyvią gavybos veiklą vykdo Italija ir Kroatija, o Juodojoje jūroje pastebima naftos ir dujų gavybos apimtimi šiuo metu pasižymi tik Rumunija.

3 lentelė. ES naftos ir dujų gavybos jūroje apimtys naftos ekvivalento kilotonomis (ktne)

Regionas	**Šalis**	**Ktne**	**Proc. viso ES išgaunamo kiekio**
Baltijos jūra		**210,98**	**0,19 %**
	Lenkija	210,98	0,19 %
Juodoji jūra		**1138,87**	**1,01 %**
	Bulgarija	4,71	0,00 %
	Rumunija	1134,16	1,01 %
Vidurželio jūra		**4139,61**	**3,69 %**
	Kroatija	528,20	0,47 %
	Graikija	211,01	0,19 %
	Italija	3311,00	2,95 %
	Ispanija	89,40	0,08 %
Šiaurės jūra ir Atlanto vandenynas		**106727,60**	**95,11 %**
	Danija	9589,00	8,55 %
	Vokietija	915,00	0,82 %
	Airija	311,17	0,28 %
	Nyderlandai	11681,00	10,41 %
	Jungtinė Karalystė	84231,43	75,06 %
Iš viso		**112217,06**	**100,00 %**

Bendra naftos ir dujų gavybos jūroje apimtis, palyginti su praėjusiais metais, sumažėjo mažiau nei 1 proc. ir buvo stabili.

4.2. Patikros jūroje, tyrimai, vykdymo užtikrinimo veiksmai ir reglamentavimo sistema

Kompetentingos valstybių narių valdžios institucijos nuolat tikrino jų jurisdikcijai priklausančius jūrinius įrenginius. 4 lentelėje nurodytas per ataskaitinius metus atliktų patikrų jūroje skaičius. Patikrų skaičius paprastai didėja augant įrenginių skaičiui valstybėse narėse.

Patikrų skaičius, kaip ir 2017 m., toliau mažėjo, dabar – nuo 630 patikrų 2017 m. iki 593 2018 m. Konkrečiai, Italijos atliktų patikrų sumažėjo nuo 289 iki 236, Nyderlandų – nuo 60 iki 32, bet Jungtinė Karalystė patikrų skaičių padidino nuo 232 iki 273. Pirmą kartą ir Rumunija atliko patikras. Nors patikrų sumažėjo, buvo skirta daugiau pastangų žmogaus darbo dienų, skirtų vieno įrenginio patikrai, atžvilgiu (2 817 žmogaus darbo dienų 2018 m., palyginti su 2 083 žmogaus darbo dienomis 2017 m.)

*4 lentelė. Patikrų jūroje skaičius pagal regioną ir valstybę narę 2018 m.**

Regionas	**Šalis**	**Patikrinimai**	**Žmogaus darbo dienos, praleistos įrenginyje (neįskaitant kelionės laiko)**	**Patikrintų įrenginių skaičius**
Baltijos jūra		**3**	**6**	**2**
	Lenkija	3	6	2
Juodoji jūra		**4**	**24**	**2**
	Rumunija	4	24	2
Vidužemio jūra		**251**	**262**	**95**
	Kroatija	10	10	4
	Kipras	2	6	2
	Graikija	1	10	1
	Italija	236	234	86
	Ispanija	2	2	2
Šiaurės jūra ir Atlanto vandenynas		**335**	**2525,5**	**219**
	Danija	19	66	19
	Prancūzija	2	4	1
	Vokietija	6	6	2

	Airija	3	30	3
	Nyderlandai	32	23	28
	Jungtinė Karalystė	273	2396,5	166
IŠ VISO		**593**	**2817,5**	**318**

(*) Lentelėje nurodyta valstybių narių, kurių jurisdikcijoje 2018 m. buvo bent vienas jūrinis įrenginys, pateikta informacija.

Pagal Operacijų jūroje saugos direktyvos 18 straipsnį valstybių narių kompetentingoms institucijoms suteikiamos tam tikros teisės ir įgaliojimai jų jurisdikcijai priklausančių operacijų bei įrenginių atžvilgiu. Šios teisės ir įgaliojimai apima teisę uždrausti operacijas ir teisę reikalauti imtis priemonių, kad būtų užtikrintas bendrųjų rizikos valdymo principų laikymasis ir operacijų saugumas.

Atsižvelgiant į tai, ataskaitiniu laikotarpiu tyrimus atliko trys valstybės narės: Jungtinė Karalystė, Danija ir Nyderlandai. Jungtinė Karalystė atliko 41 tyrimą, susijusį su saugos ir aplinkosaugos problemomis[7], ir 5 didelių avarijų tyrimus. Danija atliko 3 tyrimus, susijusius su saugos ir aplinkosaugos problemomis. Nyderlandai atliko 1 didelės avarijos tyrimą. Jungtinėje Karalystėje išaugęs tyrimų skaičius daugiausiai nulėmė bendro tyrimų skaičiaus (50) 2018 m. žymų padidėjimą, palyginti su 2017 m. (20) ir 2016 m. (23).

Nors tyrimų padaugėjo, bendras vykdymo užtikrinimo veiksmų skaičius 2018 m. buvo mažesnis nei 2017 m. Valstybės narės 2017 m. ėmėsi 47 vykdymo užtikrinimo veiksmų (Jungtinė Karalystė atliko 45), o 2018 m. tik Jungtinė Karalystė pranešė apie tokius veiksmus (jų skaičius (34) buvo mažesnis nei 2017 m.).

5. INCIDENTŲ DUOMENYS IR JŪROJE VYKDOMŲ OPERACIJŲ SAUGOS VEIKSMINGUMAS

Pagal Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedą valstybės narės pranešė apie 2018 m. įvykusius šiuos incidentus (iš viso 124 incidentai).

- Jungtinėje Karalystėje įvyko 95 įvykiai, apie kuriuos reikia pranešti, įskaitant 5 dideles avarijas.
- Nyderlanduose įvyko 14 įvykių, apie kuriuos reikia pranešti[8], įskaitant vieną didelę avariją. Apie didelės avarijos priežastis nepranešta, nes ataskaitos teikimo metu vis dar vyko tyrimas.
- Danijoje įvyko 9 įvykiai, apie kuriuos reikia pranešti, o didelių avarijų neįvyko.

[7] Saugos ir aplinkosaugos problemos – tai pranešimai, kuriuos teikia darbuotojai, darbo vietoje pastebėję aplinkybių, kai, jų manymu, gali būti pažeidžiami sveikatos ir saugos įstatymai ir sukelta žalos.

[8] Vienas įvykis, apie kurį reikia pranešti, gali būti keleto incidentų priežastimi, pvz., nenumatytas dujų nuotėkis gali lemti darbuotojų evakavimą.

- Prancūzijoje ir Airijoje įvyko po vieną įvykį, apie kurį reikia pranešti, o didelių avarijų neįvyko.

Didelės avarijos apima incidentus, dėl kurių kilo didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės, net jei taip nenutiko.

Dauguma gedimų (80 proc.), nutikusių per įvykius, apie kuriuos reikia pranešti, buvo nenumatyti nuotėkiai; 13,7 proc. įvykių buvo susiję su gręžinio kontrolės praradimu (išsiliejimu / nukreipimo sistemos aktyvavimu); 1,6 proc. įvykių priskirtini saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų (SECE) gedimų kategorijai ir 1,6 proc. įvykių buvo susiję su struktūrinio vientisumo praradimu (pozicionavimo galimybių praradimas). Darbuotojus evakuoti prireikė dėl dviejų incidentų.

5 lentelė. Incidentai pagal kategorijas (Operacijų jūroje saugos direktyvos IX priedas, ES lygmuo)

IX priedo kategorijos		**Įvykių skaičius**	**Dalis (visų kategorijų)**	**Dalis (visų įvykių)**
a)	**Nenumatyti nuotėkiai – iš viso**	**99**	**100,0 %**	**79,8 %**
	Užsidegusios naftos / dujų nuotėkis – Gaisrai	1	1,06 %	0,8 %
	Užsidegusios naftos / dujų nuotėkis – Sprogimai	0	0,0 %	0,0 %
	Neužsidegusių dujų nuotėkis	56	56,5 %	45,2 %
	Neužsidegusios naftos nuotėkis	31	31,3 %	25,0 %
	Pavojingų medžiagų nuotėkis	11	11,1 %	8,9 %
b)	**Gręžinio praradimas – iš viso**	**17**	**100,0 %**	**13,7 %**
	Išsiliejimas	0	0,0 %	0,0 %
	Išsiliejimas / nukreipimo sistemos aktyvavimas	8	47,1 %	6,4 %
	Gręžinio užkardos gedimas	9	52,9 %	7,3 %
c)	**Saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų gedimas**	**2**	**100,0 %**	**1,6 %**
d)	**Struktūrinio vientisumo praradimas – iš viso**	**2**	**100,0 %**	**1,6 %**
	Struktūrinio vientisumo praradimas	0	0,0 %	0,0 %
	Stabilumo / plūdrumo praradimas	0	0,0 %	0,0 %

	Pozicionavimo galimybių praradimas	2	100,0 %	1,6 %
e)	**Susidūrimas su laivu**	**0**	**0,0 %**	**0,0 %**
f)	**Sraigtasparnių avarijos**	**0**	**0,0 %**	**0,0 %**
g)	**Mirtinos avarijos (*)**	**0**	**0,0 %**	**0,0 %**
h)	**Sunkūs sužalojimai, jeigu vienos avarijos metu sunkiai sužalojami 5 ar daugiau žmonių**	**0**	**0,0 %**	**0,0 %**
i)	**Darbuotojų evakavimas**	**2**	**100,0 %**	**1,6 %**
j)	**Poveikį aplinkai turinčios avarijos(**)**	**2**	**100,0 %**	**1,6 %**
Iš viso[9]		**124**	**100,0 %**	**100,0 %**
(*) Tik jei susijusios su didele avarija. (**) *Remiantis valstybių narių ataskaitomis, didelės avarijos nebuvo poveikį aplinkai turinčios avarijos.*				

ES bendras incidentų, apie kuriuos pranešta, skaičius padidėjo nuo 42 (2016 m.) iki 59 (2017 m.) ir toliau augo iki 124 (2018 m.) daugiausia dėl padidėjusio „nenumatytų nuotėkių“ skaičiaus. „Gręžinio kontrolės praradimo“ incidentų padaugėjo iki 17, nors jų skaičius nuo 11 (2016 m.) buvo sumažėjęs iki 8 (2017 m.). „Saugai ir aplinkosaugos požiūriu labai svarbių elementų gedimų“ užfiksuota 2, 2016 m. jų buvo 3, o 2017 m. – 1. Gauti 2 pranešimai apie 2018 m. įvykusius gedimus, susijusius su struktūrinio vientisumo praradimu, 2017 m. apie tokius gedimus nepranešta, o 2016 m. pranešta apie 2 tokius gedimus. Be to, 2018 m. darbuotojai evakuoti du kartus, nors 2017 m. nebuvo pranešta apie evakavimą, o 2016 m. darbuotojai evakuoti vieną kartą.

2018 m. pranešimų apie susidūrimus su laivu nebuvo (2017 m. pranešta apie 3 susidūrimus, o 2016 m. tokių pranešimų nebuvo). 2018 m. įvyko 9 gręžinio užkardos gedimai (2017 m. pranešta apie 2 gedimus, o 2016 m. apie tokius gedimus nepranešta). 2018 m. iš viso 6 incidentai buvo priskirti prie didelių avarijų[10], nes dėl jų galėjo žūti ar būti sunkiai sužaloti žmonės. 2017 m. įvyko 4 didelės avarijos, o 2016 m. pranešta apie 2 dideles avarijas.

[9] Vienas incidentas gali būti paminėtas daugiau nei vieną kartą, pavyzdžiui, darbuotojų evakavimas praradus gręžinio kontrolę būtų skaičiuojamas kaip du įvykiai.

[10] OL L 178, 2013 m. birželio 28 d., p. 73: 2 straipsnio 1 dalis: didelė avarija – su įrenginiu ar prijungtąja infrastruktūra susijęs:

a) incidentas, susijęs su sprogimu, gaisru, gręžinio kontrolės praradimu arba naftos, dujų ar pavojingų medžiagų nutekėjimu, dėl kurio žūsta ar sunkiai sužalojami žmonės ar yra didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės;

b) incidentas, dėl kurio stipriai pažeidžiamas įrenginys arba prijungtoji infrastruktūra ir žūsta ar sunkiai sužalojami žmonės ar yra didelė tikimybė, kad žus ar bus sunkiai sužaloti žmonės;

c) kitas incidentas, dėl kurio žūsta ar sunkiai sužalojami penki ar daugiau asmenų, esančių jūroje dislokuotame įrenginyje, kuriame yra pavojaus šaltinis, arba dalyvaujančių naftos ir dujų operacijoje jūroje ar su įrenginiu arba prijungtąja infrastruktūra susijusioje operacijoje, arba

d) didelis su aplinka susijęs incidentas, kuris yra a, b ir c punktuose nurodytų incidentų padarinys.

Komisija, atsižvelgdama į išaugusį incidentų skaičių, glaudžiai bendradarbiauja su atitinkamomis kompetentingomis institucijomis ir siekia nustatyti tokios padėties priežastis bei aptarti galimus tolesnius veiksmus, leisiančius kuo greičiau pasiekti aukštesnį saugos veiksmingumo lygį. Bendradarbiavimas vyksta dvišaliu pagrindu ir ES institucijų, atsakingų už jūroje vykdomą veiklą, grupėje (EUOAG).

6. IŠVADOS

Įrenginių skaičius ES išliko gana stabilus ir siekė 556 (2018 m. duomenys apima Jungtinę Karalystę). Ankstesniais metais jis sumažėjo nuo 586 (2016 m.) iki 554 (2017 m.). Bendra naftos ir dujų gavybos apimtis šiek tiek sumažėjo nuo 113 051 naftos ekvivalento kilotonos iki 112 217 naftos ekvivalento kilotonų 2018 m.

Komisija vertina ES naftos ir dujų operacijų jūroje saugą remdamasi valstybių narių pagal įgyvendinimo reglamento nuostatas dėl ataskaitų teikimo pateiktais duomenimis. Atitinkamai Komisijos vertinimo tikslumas priklauso nuo valstybių narių pateiktos informacijos.

Atlikta šiek tiek mažiau patikrų ir tyrimų (–6 proc.), palyginti su praėjusiais metais. Palyginti su 2017 m., valstybės narės ėmėsi mažiau vykdymo užtikrinimo veiksmų.

Labai padaugėjo incidentų – nuo 59 (2017 m.) iki 124 (2018 m.). Visų Jungtinės Karalystės jūrinių įrenginių laipsniškas įtraukimas į ataskaitų teikimo sistemą tik nedidele dalimi paaiškina padidėjusį avarijų skaičių[11]. Jungtinėje Karalystėje incidentų skaičius išaugo nuo 30 iki 99, o Nyderlanduose – nuo 13 iki 52. Danijoje, priešingai, incidentų sumažėjo nuo 14 iki 9. Didelių avarijų skaičius 2017–2018 m. išaugo nuo 4 iki 6.

2018 m., kaip ir 2016 m. bei 2017 m., apie mirties atvejus nepranešta, bet sužalota 10 ir sunkiai sužalota 17 asmenų. Kompetentingų institucijų ataskaitos rodo, kad Jungtinėje Karalystėje ir Nyderlanduose avarijų labai padaugėjo, todėl reikia, kad kompetentingos institucijos atliktų išsamią priežasčių analizę ir imtųsi tolesnių veiksmų. Komisija bendradarbiaus su valstybėmis narėmis ir sieks bendradarbiauti su Jungtine Karalyste, kad saugos veiksmingumas grįžtų į pastarųjų metų lygį.

Siekiant nustatyti, ar incidentas gali būti laikomas didele avarija pagal a, b arba d punktus, įrenginys, kuris paprastai yra neprižiūrimas, laikomas prižiūrimu.

[11] Laipsniško įtraukimo poveikiu būtų galima pagrįsti numatomą padidėjimą 10 incidentų, jei įrenginių saugos veiksmingumas liktų nepakitęs.